

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ І РЕАБІЛІТАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Випуск 7

Рівне 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ І
РЕАБІЛІТАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

ВИПУСК 7

РІВНЕ – 2016

У збірнику вміщено наукові праці вчених, аспірантів, вчителів-методистів, вчителів-новаторів, студентів галузі фізичної культури та спорту України

Збірник статей буде корисним для вчителів і викладачів фізичного виховання, спортсменів, усіх, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку фізичного виховання та спортивного тренування

Редакційна колегія:

кандидат педагогічних наук, професор Кіндрат В.К.
кандидат педагогічних наук, доцент Ковальський В.В.
методист РОШПО Дубенчук А.І.
старший викладач Кашуба А.А.
лаборант Лагутенко Т.Г.

Відповідальність за інформаційну достовірність поданих матеріалів у наукових працях несуть автори публікацій

Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти. /
Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2016. – Випуск 7. – 204 с.

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2016 р.

ЗМІСТ

Бутенко Тетяна, Панчук Ілона. ХОРЕОГРАФІЧНІ ЗДІБНОСТІ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	6
Бугаєвський Андрій. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БАСКЕТБОЛІСТІВ В ПЕРІОД ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	15
Василюк Василь, Ярмошук Олена, Давидюк Ірина. ФІЗКУЛЬТУРНА ГРАМОТНІСТЬ В АПЕРЦЕПЦІЇ СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ІНДИВІДА	22
Ваколюк Аліна. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ Й КУЛЬТУРИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	32
Герасимчук Андрій. ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗМІСТУ РУХЛИВИХ ХВИЛИНОК, ПЕРЕРВ У ПОЛІПШЕННІ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОГО СТАНУ 6-РІЧНИХ ДІТЕЙ	39
Горопаха Наталія. НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ 5-10 РОКІВ	51
Дутчак Володимир, Мамчур Світлана. РОЗВИТОК ГНУЧКОСТІ УЧНІВ П'ЯТИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ АЕРОБІКИ З УРАХУВАННЯМ ТИПІВ ЇХ ТЕМПЕРАМЕНТУ	60
Кіндрат Наталія. ГЕНЕЗИС ТА РОЗВИТОК РУХЛИВИХ ТА СПОРТИВНИХ ІГОР НА БРИТАНСЬКИХ ОСТРОВАХ	67
Кіндрат Вадим, Кіндрат Наталія. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ У СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІЙ СФЕРІ	73
Кіндрат Павло. ВПРОВАДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ З ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ: НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ	82

Кіндрат Вадим, Власюк Галина. СПОРТИВНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПЛАСТ» В СИСТЕМІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ	90
Ковальський Володимир, Бабейчик Андрій. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АДАПТИВНОГО ТУРИЗМУ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	100
Кольцова Наталія, Ужеліна Ольга, Базилюк Наталія. ВИРШЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ, ВИХОВНИХ ТА ОЗДОРОВЧИХ ЗАВДАНЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ БАДМІНТОНУ В РДГУ (НА ПРИКЛАДІ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ)	108
Маліновська Наталія. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	118
Кашуба Анатолій. ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ..	122
Панчук Андрій, Панчук Ілона. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ АЕРОБІКОЮ ЗІ СТУДЕНТАМИ ВНЗ	132
Поляк Петро. ФУНКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІТНЕС-ТРЕНЕРА ТА СПЕЦИФІКА ЙОГО РОБОТИ	137
Панчук Андрій, Окнесюк Ігор, Панчук Ілона. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНФЛІКТНОЇ ПОВЕДІНКИ ФУТБОЛІСТІВ ПІД ЧАС ТРЕНУВАНЬ.....	147
Семенович Сергій, Кіндрат Павло. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЮНАКІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ АТЛЕТИЧНІЙ ГІМНАСТИЦІ.....	152
Хомченко Михайло. ОПТИМАЛЬНЕ, КОМПЛЕКСНЕ ФІЗИЧНЕ НАВАНТАЖЕННЯ – ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я ТА ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ЛЮДИНИ.....	160
Чалій Людмила. МЕТОДИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ.....	168

Шевців Зоя. ОЗДОРОВЧІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ НА УРОКАХ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ	181
Шевців Мирослав. ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ	187
Юрчук Олексій. ОПТИМІЗАЦІЯ РУХОВОГО РЕЖИМУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ДНЗ	192

образовательную деятельность по направлению 52190 «Физическая культура» и специальности 022300 – «Физическая культура и спорт» под ред. Курамшина. – [4-е изд., стер.]. – М.: Советский спорт. – 2010. – 464 с.

4. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч.2. – 248 с.

5. Шиян О. В. Оптимизация процесса физического воспитания детей 8-9 лет средствами бадминтона // Матеріали V міжнар. наук. конф. «Фізична культура, спорт та здоров'я». – Харків : ХДАФК, 2003. – С. 9–17.

Маліновська Наталія

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ

Актуальність. У статті розглядаються особливості формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Проаналізовано різні підходи до проблеми, представлено класифікацію сучасних здоров'язбережувальних технологій. Запропоновано педагогічні умови реалізації здоров'язбережувальних технологій у дошкільних закладах.

Важливе завдання дошкільного навчального закладу – збереження та зміцнення здоров'я дітей. Для його ефективної реалізації необхідно неухильно дбати про фізичне, психічне, соціальне та духовне благополуччя кожного вихованця, сформувати у дітей валеологічний світогляд, мотивацію на здоровий спосіб життя; забезпечити можливість набувати досвід здоров'язбережувальної діяльності.

У Національній Доктрині розвитку освіти в Україні, Законі «Про дошкільну освіту» йдеться про необхідність виховання в дитини ціннісного ставлення до життя, власного здоров'я та здоров'я інших людей як до найвищої індивідуальної та суспільної цінності [5].

Питання формування, збереження та зміцнення здоров'я дошкільників перебуває в центрі уваги широкого кола вчених.

Аналіз наукових праць засвідчує багатоплановість досліджень у цій сфері, які розкривають різні аспекти проблеми: надання дітям знань про основи здоров'я (Л.Лохвицька, С.Юрочкіна та ін.), формування у дошкільників ціннісного ставлення до власного здоров'я (Т.Андрющенко, Г.Беленька, О.Богініч, М.Машовець та ін.), особливості формування фізичного здоров'я дошкільників (О.Богініч, Е.Вільчковський, Н.Денисенко, О.Дубогай, Л.Сварковська та ін.), створення в дошкільних навчальних закладах здоров'язбережувального середовища (О.Богініч, Н.Денисенко, Т.Овчиннікова та ін.).

Мета статті – проаналізувати наукові погляди на поняття «здоров'язбережувальна технологія», визначати технології, які варто використовувати для формування здоров'язбережувальної компетентності у дошкільників.

Дошкільний вік вважається найважливішим періодом у процесі формування особистості дитини. Саме в цьому віковому періоді закладається і зміцнюється фундамент здоров'я і розвитку фізичних якостей. Використання в роботі дошкільного навчального закладу здоров'язбережувальних технологій оптимізує педагогічний процес, формує у педагогів і батьків ціннісні орієнтації, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я дітей.

Існують різні підходи до трактування поняття «здоров'язбережувальна технологія». Л.Тіхомірова розглядає дане поняття «не як самостійну педагогічну технологію, а як якісну характеристику освітніх технологій»[2,с.58].

А. Мітяєва також розглядає здоров'язбережувальні технології як сукупність тих принципів, методів прийомів педагогічної роботи, які, доповнюючи традиційні технології навчання і виховання, наділяють їх ознакою здоров'язбереження [3, с.100].

І.Єрохіна розглядає здоров'язбережувальні технології як «сукупність форм, методів і засобів, які спрямовані на досягнення оптимальних результатів у підтримці фізичного, психічного, етичного і соціального благополуччя людини, формуванні здорового способу життя» [4, с.165].

Ми поділяємо думку О.Кислої, А.Кошель про те, що «здоров'язбережувальні технології – це сукупність педагогічних

приймів, форм, засобів та методів, спрямованих на побудову психологічно комфортного освітньо-виховного середовища у ДНЗ, що сприяє формуванню здоров'язбережувальної компетентності у дітей» [4, с.103].

О. Ващенко виокремлює такі типи здоров'язбережувальних технологій [1]:

- здоров'язберігаючі – технології, що створюють безпечні умови для перебування дитини в ДНЗ, ті, що вирішують завдання раціональної організації виховного процесу (врахування вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних норм), відповідності розумового та фізичного навантаження можливостям дитини;

- оздоровчі – технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я дітей (фізична підготовка, загартування, гімнастика, масаж, фітотерапія, ароматерапія, музична терапія);

- технології навчання здоров'ю – гігієнічне навчання, формування життєвих навичок, статеве виховання, профілактика травматизму;

- виховання культури здоров'я - виховання особистісних якостей, які сприяють збереженню і зміцненню здоров'я, формуванню уявлень про здоров'я як цінність, посиленню мотивації на ведення здорового способу життя.

Реалізація здоров'язбережувальних технологій передбачає:

- 1) організацію освітнього середовища в ДНЗ за вимогами особистісно-орієнтованого підходу;

- 2) моніторинг рівня здоров'я дітей;

- 3) реалізацію діагностичних, корекційних і реабілітаційних заходів з дітьми залежно від групи здоров'я;

- 4) створення комфортних умов перебування в ДНЗ для всіх дітей, в тому числі і з особливими потребами;

- 5) вибір оптимальних технологій виховання і навчання з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей розвитку дитини;

- 6) оптимізацію соціально-гігієнічних умов життєдіяльності дітей і педагогів [4].

Наводимо приклади деяких здоров'язбережувальних технологій, які сприяють формуванню здоров'язбережувальної компетентності у дошкільників.

Технології збереження і зміцнення здоров'я: стретчинг, ритмопластика, динамічні паузи, рухливі і спортивні ігри, сезонні забавлянки, загартовування, релаксація, заняття естетичної спрямованості, пальчикова гімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, гімнастика за Єфіменко, ортопедична гімнастика, фітбол-гімнастика, степ-аеробіка, використання елементів «хатхи-йоги», «бебі-йоги».

Технології навчання здоровому способу життя: фізкультурні заняття, фізкультурні свята, фізкультурні розваги, ігротренінги, ігротерапія, комунікативні ігри, заняття «Здоров'я», самомасаж, точковий масаж, дитячий туризм, тендерне виховання, розвиток валеологічних умінь і навичок, виховання свідомого сприйняття правил безпечної поведінки.

Корекційні технології: арттерапія, музикотерапія, казкотерапія, кольоротерапія, сміхотерапія, технології корекції поведінки, психогім-настика, фонетична ритміка[5. с.105].

Вибір здоров'язбережувальних технологій залежить від програми, за якою працюють педагоги, конкретних умов ДНЗ, професійної компетентності, педагогів, показників захворюваності дітей.

Цілеспрямоване формування у дошкільному дитинстві здоров'язбережувальної компетентності забезпечує можливість якісного та продуктивного подальшого життя дітей.

Список використаних джерел

1. Андрющенко Т.В. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку: методичний посібник/Т.К.Андрющенко. – Тернопіль: Мандрівець 2016.
2. Єфімова В.М. Здоров'язбережувальні технології у контексті педагогічних досліджень/ В.М.Єфімова// Педагогіка, психологія та методико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – №1. – С.57-60.

3. Митяева

А.М.

Здоров'язберегающиє педагогическіє технології [учебноє пособіє для студентів вищих учебных заведений] / А.М. Митяева. – М.: Изд. Центр «Академия», 2008.

4. Кисла О. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку засобами здоров'язбережувальних технологій / О.Кисла, А.Кошель // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – №9(ч.2). – 2014. – С. 101-106.

5. Денисенко Н. Освітній процес має бути здоров'язбережувальним / Н.Денисенко // Дошкільне виховання. – №7. – 2007. – С.8-9.

Кашуба Анатолій

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Анотація. За допомогою теоретичного аналізу науково-методичної літератури з проблеми дослідження у статті розкрито та обґрунтовано проблеми, які негативно впливають на процес підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності.

Визначено та охарактеризовано вміння, якими мають оволодіти майбутні учителя фізичної культури для успішної реалізації їх професійної діяльності, а також навички, які необхідні для успішної організації змагальної діяльності зі спортивних ігор.

Ключові слова: професійна підготовка, проблема, змагальна діяльність, майбутні учителі, фізична культура, педагогічна освіта.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку освіти підготовка майбутніх учителів є одним із основних завдань, сформульованих в «Концепції гуманітарної освіти України», Державній національній програмі «Освіта. Україна ХХІ століття», «Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти», де модернізація вітчизняної системи освіти, що здійснюється в контексті ідеї безперервної освіти передбачаються і

Наукове видання

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ І РЕАБІЛІТАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць
Регіональної науково-практичної конференції
«Фізична культура дітей та молоді на сучасному етапі: досвід і
перспективи»
Випуск 7

Відповідальний за випуск: Кіндрат Вадим Кирилович

Укладач: Кашуба Анатолій Анатолійович

Коректор: Ковальський Володимир В'ячеславович

Технічний редактор: Лагутенко Тетяна Георгіївна

Дизайн обкладинки: Кашуба Надія Володимирівна

У збірнику вміщено наукові праці вчених, аспірантів, вчителів-методистів, вчителів-новаторів, студентів галузі фізичної культури та спорту України

Збірник статей буде корисним для вчителів і викладачів фізичного виховання, спортсменів, усіх, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку фізичного виховання та спортивного тренування

Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти. / Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2016. – Випуск 7. – 204 с.

Видруковано за підтримки громадської організації «СОМ-ЦЕНТР»

